שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

דף עבודה | מסכת סוכה, דף ב ע"ב (כיתה י')

"כמאן אזלא?" שלוש הגבלות של רב, והמעשה בהילני כקושיא

חלק א: קריאה עצמאית (בחברותא)

גמרא, דף ב ע"ב

כְּמַאן אָזְלָא הָא דְּאָמַר רַבִּי יֹאשִׁיָּה אָמַר רַב: מַחְלוֹקֶת בְּשֶׁאֵין דְּפָנוֹת מַגִּיעוֹת לַסְּכָךְ, אֲבָל דְּפָנוֹת מַגִּיעוֹת לַסְּכָךְ, מִשְׁלָט שָׁלְטָא בַּהּ עֵינָא. כְּמַאן אָזְלָא הָא דְּאָמַר רַב הוּנָא אָמַר רַב: מַחְלוֹקֶת בְּשֶׁאֵין בָּהּ אֶלָּא אַרְבַּע אַמּוֹת עַל אַרְבַּע אַמּוֹת, אֲבָל יֵשׁ בָּהּ יוֹתֵר מֵאַרְבַּע אַמּוֹת עַל אַרְבַּע אַמּוֹת — אֲפִילּוּ לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרִים אַמָּה כְּשֵׁרָה. כְּמַאן? כְּרַבִּי זֵירָא, דְּאָמַר: מִשּׁוּם צֵל הוּא, וְכֵיוָן דִּרְוִיחָא — אֵיכָּא צֵל סוּכָּה. כְּמַאן אָזְלָא הָא דְּאָמַר רַב חָנָן בַּר רַבָּה אָמַר רַב: מַחְלוֹקֶת בְּשֶׁאֵינָהּ מַחְזֶקֶת אֶלָּא כְּדֵי רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ וְשׁוּלְחָנוֹ, אֲבָל מַחְזֶקֶת יוֹתֵר מִכְּדֵי רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ וְשׁוּלְחָנוֹ — אֲפִילּוּ לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרִים אַמָּה כְּשֵׁרָה. כְּמַאן — דְּלָא כְּחַד.

1. מלאו את הטבלה בלשונכם, בלי תרגום מהמורה.

בשם רב, אמר	המחלוקת רק כש...	כשרה לכולם כש...	כמאן?	למה דווקא כמותו?
רבי יאשיה				
רב הונא				
רב חנן בר רבה				

2. "בשלמא... אלא": מה הגמרא מציעה ב"נימא", ולמה היא דוחה את ההצעה?

חלק ב: מפת הסוגיה (שקלא וטריא)

לכל שורה כתבו את סוג השלב (קושיא / תירוץ / דחייה / הצעה / הבנה) ואת התוכן במשפט אחד.

לשון הגמרא	סוג	בלשוני
נֵימָא בְּהֶכְשֵׁר סוּכָּה קָמִיפַלְגִי		
לָא, דְּכוּלֵי עָלְמָא הֶכְשֵׁר סוּכָּה רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ וְשׁוּלְחָנוֹ		

לשון הגמרא	סוג	בלשוני
מֵיתִיבִי ... מַעֲשֶׂה בְּהֵילָנֵי הַמַּלְכָּה		
בְּשָׁלְמָא ... מִשּׁוּם אַוֵּירָא		
רַבָּה בַּר רַב אַדָּא: קִיטוֹנִיּוֹת קִיטוֹנִיּוֹת		
וְכִי דַּרְכָּהּ שֶׁל מַלְכָּה ...?		
רַב אָשֵׁי: לְקִיטוֹנִיּוֹת שָׁבָה		

3. נגד מי בדיוק מופנית הקושיה "מיתיבי"? (היעזרו ברש"י ד"ה מיתיבי.) ולמה היא לא פוגעת ברבי יאשיה?

חלק ג: רש"י ותוספות

תוספות, דף ב ע"ב, ד"ה "יש בה יותר מארבע אמות"

ותימה וכי נכשיר ברחבה משהו יתר מד' אמות אם היתה גבוהה מעשרים אפילו טובא הא ודאי אין כאן צל סוכה וי"ל דלעולם צריך הרוחב לפי הגובה לפי חשבון ד' אמות לעשרים

1. מה הקושיה של תוספות? לפי התירוץ, כמה רוחב צריכה סוכה בגובה 40 אמה כדי להיות כשרה לרב הונא?

רש"י (ג ע"א) ותוספות (ג ע"א) על הבנים של הילני

רש"י: ולי נראה דודאי לרב חנן קשיא ... דשיעור ראשו ורובו אמרינן לקמן דאינו אלא ז' טפחים ואי אפשר לשבעה בנים בשבעה טפחים. תוספות: לאו פירכא היא דדילמא ארוכה טובא אבל לא היתה רחבה שבעה טפחים ובניה באותו אורך הוו יתבי

2. הסבירו את מחלוקת רש"י ותוספות. מה כל אחד מניח על צורת הסוכה?

חלק ד: הלכה

> **שולחן ערוך, אורח חיים תרלג, א**
>
> סוכה שהיא גבוה למעלה מעשרים אמה פסולה בין שהיא גדולה בין שהיא קטנה בין שמחיצות מגיעות לסכך בין שאינן מגיעות

1. מה דין סוכה גבוהה מעשרים אמה שהדפנות שלה מגיעות לסכך? כנגד איזו מימרה זה? לפי הבית יוסף, כשיטת איזה אמורא נפסק, ולמה זה מכריע?

חלק ה: שאלת חשיבה

רש"י מכריע שהמעשה בהילני "קשה" לרב חנן, ותוספות אומרים שלא. איזו קריאה של הסיפור משכנעת יותר בעיניכם? נמקו מלשון הגמרא ("בָּנֶיהָ גַּבָּהּ הֲווֹ יָתְבִי").